



SAJUNGOS PADĖTIS 2022 M. --- PRANEŠIMAS

URSULA VON DER LEYEN

Europos Komisijos Pirmininkė

#SOTEU

SAJUNGOS
PADĖTIS
2022 M.

SAJUNGA, KURIOS STIPRYBĖ VIENYBĖJE

IŽANGA

Gerbiama Parlamento Pirmininke,
Gerbiamieji Parlamento nariai,
Mieli europiečiai,

šis Parlamentas dar niekada nesvarstė Sąjungos padėties, Europos žemėje siaučiant karui.

Visi mename tą lemtingą vasario pabaigos rytą.

Visoje mūsų Sąjungoje europiečiai atsibudę neteko žado dėl to, ką pamatė. Sukrėsti atgijusių nuožmaus blogio kontūrų. Stingdomi sirenų kaukimo ir beribio karo brutalumo.

Tačiau nuo tos akimirkos *visas žemynas solidariai susitelkė.*

Sienos perėjimo punktuose pabėgėliams atsirado prieglobstis. Mūsų gatvėse suplevėsavo Ukrainos vėliavos. Mūsų klasėse mažieji ukrainiečiai rado naujų draugų.

Nuo tos akimirkos *europiečiai nenusigręžė ir nedvejojo.*

Jie rado drąsos veikti taip, kaip dera.

Ir nuo pat tos akimirkos *mūsų Sąjunga, kaip visuma, rodo, ką ji iš tikro gali.*

Prieš penkiolika metų per finansų krizę prirėkė ne vienu metų, kol radome ilgalaikius sprendimus.

Praėjus dešimtmečiui, kai prasidėjo pasaulinė pandemija, pakako savaičių.

O šiemet vieningai ir ryžtingai sureagavome nedelsdami, vos tik Rusijos daliniai peržengė Ukrainos sieną.

Ir turėtume tuo didžiulis.

Europos vidinę stiprybę vėl parodėme akivaizdžiai.

Šios stiprybės reikia mums visiems. Ateinantys mėnesiai nebus lengvi. Tiek šeimoms, kurioms sunku sudurti galą su galu, tiek verslams, kuriems teks priimti sunkius sprendimus dėl savo ateities.

Aiškiai supraskime: ant kortos pastatyta labai daug. Ne tik Ukrainai, bet ir visai Europai ir apskritai pasauliui.

Mes būsime bandomi. Bandomi tų, kurie nori pasinaudoti bet kokiais mūsų nesutarimais.

Šis karas – ne vien Rusijos prieš Ukrainą pradėtas karas.

Tai karas prieš mūsų energetiką, karas prieš mūsų ekonomiką, karas prieš mūsų vertybes ir karas prieš mūsų ateitį.

Tai autokratija prieš demokratiją.

Ir aš čia stoviu įsitikinusi, kad drąsa ir solidarumas parklupdys Putiną, ir Europa paims viršų.

DRAŠA BŪTI SU MŪSŲ DIDVYRIAIS

Gerbiamieji Parlamento nariai,

Šiandien drąsa turi vardą, ir tas vardas yra Ukraina.

Drąsa turi veidą, Rusijos agresijai besipriešinančių ukrainiečių veidą.

Atsimenu momentą pirmosiomis invazijos savaitėmis. Ukrainos pirmoji ponja Olena Zelenska subūrė agresoriaus nužudytų ukrainiečių vaikų tėvus.

Šimtus šeimų, kurioms karas niekada nesibaigs ir gyvenimas niekada negrįš į ankstesnę vagą.

Matėme pirmąją poniją, vedančią tyloje paskendusią sielvartaujančių tėvų ir motinų minią ir kabinančią varpelius ant medžių šakų, po vieną už kiekvieną žuvusį vaiką.

Ir dabar varpeliai visada skambės vėjyje, o nekaltos šio karo aukos visada bus gyvos mūsų atmintyje.

Ir šiandien ji yra su mumis!

Miela Olena, pasipriešinti Putino žiaurumui reikėjo didžiulės drąsos.

Jūs tą drąsą atradote.

Ir iškilo didvyrių tauta.

Šiandien Ukraina stipri, nes visa šalis kovoja dėl kiekvienos gatvės, dėl kiekvieno namo.

Ukraina atsilaiko, nes tokie žmonės kaip jūsų vyras, Prezidentas Zelenskis, pasiliko Kyjive vadovauti pasipriešinimui – kartu su jumis ir jūsų vaikais, miela pirmoji ponja.

Jūs drąsinote visą tautą. Ir pastarosiomis dienomis matome, kad ukrainiečių narsa duoda vaisių.

Jūs suteikėte *balsą* savo tautai pasaulinėje arenoje.

Jūs suteikėte *viltį* mums visiems.

Todėl šiandien norime padėkoti jums ir visiems ukrainiečiams.

Šlovė Europos didvyrių šaliai. *Slava Ukraini!*

Europos solidarumas su Ukraina liks nepajudinamas.

Nuo pat pirmos dienos Europa palaikė Ukrainą. Tiekė ginklus. Skyrė lėšų. Priėmė pabėgėlius. Ir ėmėsi griežčiausių pasaulyje sankcijų.

Rusijos finansų sektorius vos vegetuoja. Tris ketvirtadalius Rusijos bankų sektoriaus atkirtome nuo tarptautinių rinkų.

Šalį paliko beveik tūkstantis tarptautinių bendrovių.

Palyginti su praėjusiais metais, trimis ketvirtadaliais sumažėjo automobilių gamyba. „Aerofloto“ lėktuvai liaujasi skraidyti, nes nebėra atsarginių dalių. Norėdami pataisyti savo karinę įrangą, Rusijos kariškiai lupa lustus iš indaplovių ir šaldytuvų, nes pristigo puslaidininkių. Rusijos pramonė byra.

Tai Kremlius siunčia Rusijos ekonomiką į užmarštį.

Tai mirtimi ir griuvėsiais nužymėto Putino kelio kaina.

Ir noriu pasakyti labai aiškiai: sankcijos liks.

Dabar metas rodyti ryžtą, ne nuolaidžiauti.

Tą patį sakau apie mūsų finansinę paramą Ukrainai.

Iki šiol Europos komanda suteikė daugiau kaip 19 mlrd. EUR finansinės pagalbos.

Čia neįskaitoma mūsų karinė parama.

Ir mes tai darysime ilgai.

Ukrainai atkurti reikės didžiulių išteklių. Antai, Rusijos smūgiai apgriovė ar sunaikino daugiau kaip 70 mokyklų.

Pusė milijono ukrainiečių vaikų mokslo metus pradėjo Europos Sąjungoje. Tačiau daugelis kitų pačioje Ukrainoje tiesiog neturi klasių, į kurias galėtų eiti.

Todėl šiandien skelbiu, kad bendradarbiaudami su pirmąja ponia remsime nuniokotų Ukrainos mokyklų atkūrimą. Tam skirsime 100 mln. EUR. Nes Ukrainos ateitis prasideda jos mokyklose.

Ne tik remsime lėšomis, bet ir sudarysime sąlygas Ukrainai geriausiai išnaudoti savo potencialą.

Ukraina jau tapo besiplečiančiu technologijų centru ir daugelio naujų novatoriškų bendrovių būstine.

Todėl noriu, kad sutelktume visą bendrosios rinkos galią, kad padėtume spartinti ekonomikos augimą ir kurti galimybes.

Kovo mėnesį sėkmingai prijungėme Ukrainą prie savo elektros tinklo. Iš pradžių tai planuota padaryti 2024 m. Tačiau padarėme per dvi savaites. Ir šiandien Ukraina mums eksportuoja elektrą. Noriu gerokai išplėsti šią abipusiškai naudingą prekybą.

Jau sustabdėme importo muitus į ES eksportuojamoms Ukrainos prekėms.

Priimsime Ukrainą į europinę nemokamo tarptinklinio ryšio zoną.

Mūsų solidarumo koridoriai yra nepaprasta sėkmė.

Ir visu tuo pasinaudodama, Komisija dirbs su Ukraina, kad ši sklandžiai įžengtų į bendrąją rinką. O bendroji rinka – į Ukrainą.

Mūsų bendroji rinka yra viena didžiausia Europos sėkmių. Dabar metas pasiekti, kad ji taptų sėkme ir mūsų draugams ukrainiečiams.

Ir todėl šiandien vykstu į Kyjivą išsamiai to aptarti su Prezidentu Zelenskiu.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

Viena iš šio karo pamokų yra ta, kad turėjome klausytis tų, kurie pažįsta Putiną.

Anos Politkovskajos ir visų Rusijos žurnalistų, kurie atskleidė nusikaltimus ir už tai sumokėjo gyvybę.

Draugų Ukrainoje, Moldovoje, Sakartvele ir Baltarusijos opozicijos.

Mums reikėjo klausytis balsų pačioje Sąjungoje: Lenkijoje, Baltijos valstybėse ir visoje Vidurio ir Rytų Europoje.

Metų metus jie mums kartojo, kad Putinas nesustos.

Ir atitinkamai veikė.

Mūsų draugai Baltijos valstybėse sunkiai dirbo, kad išsivaduotų iš priklausomybės nuo Rusijos. Jie investavo į atsinaujinančiųjų išteklių energiją, į SGD terminalus ir jungtis.

Tai brangu. Tačiau priklausomybė nuo Rusijos iškastinio kuro kainuoja daug daugiau.

Iš šios priklausomybės turime išsivaduoti visoje Europoje.

Todėl susitarėme dėl bendro dujų saugojimo. Pasiekėme 84 proc. – užsibrėžtą rodiklį viršijome.

Deja, to nepakaks.

Atsisakydami Rusijos susiradome patikimus tiekėjus. JAV, Norvegiją, Alžyrą ir kitus.

Pernai iš Rusijos importavome 40 proc. savo dujų. Šiandien iš jos gauname tik 9 proc. dujotiekiu tiekiamų dujų.

Tačiau Rusija ir toliau aktyviai manipuliuoja mūsų energijos rinka. Užuoat dujas tiekę, jie renkasi jas deginti. Ši rinka nebeveikia.

Gilėja ne tik klimato krizė – mums tenka mokėti gerokai daugiau. Dėl karščio bangų išaugo elektros energijos paklausa. Dėl sausrų stojo hidroelektrinės ir atominės elektrinės.

Todėl dujų kainos išaugo daugiau nei 10 kartų, palyginti su laikotarpiu iki pandemijos.

Milijonai įmonių ir namų ūkių vis labiau nerimauja, kaip sudurti galą su galu.

Tačiau europiečiai ir drąsiai tvarkosi.

Vidurio Italijos keramikos gamyklų darbininkai nusprendė pradėti savo pamainas anksčiau, kai elektros energijos kainos mažesnės.

Įsivaizduokite tėvus, kurie turi labai anksti, vaikams tebedmiegant, išeiti iš namų – dėl karo, kurio nėra pasirinkę.

Tai vos vienas iš daugybės pavyzdžių, kaip europiečiai taikosi prie naujųjų realijų.

Noriu, kad iš šių žmonių mūsų Sąjunga imtų pavyzdį. Mažinant paklausą piko valandomis, tiekimo laikas išsities, todėl kainos nebebus tokios didelės.

Todėl šiandien valstybėms narėms siūlome priemonių, kaip sumažinti jų bendrą elektros energijos vartojimą.

Tačiau reikia daugiau tikslinės paramos.

Pramonei, pavyzdžiui, stiklo gamintojams, kuriems tenka išjungti savo krosnis. Vienišoms motinoms ar vienišiemis tėvams, kurie gauna vieną už kitą labiau pribloškiančias sąskaitas.

Paramos reikia milijonams europiečių.

ES valstybės narės jau investavo milijardus eurų į pagalbą pažeidžiamiesiems namų ūkiams.

Tačiau žinome, kad to negana.

Todėl siūlome nustatyti pajamų ribą bendrovėms, kurios elektros energiją gamina pigiai.

Šios bendrovės gauna tokias pajamas, kokių niekada neplanavo, apie kokias net nesapnavo.

Mūsų socialinėje rinkos ekonomikoje pelnas yra gėris.

Tačiau šiuo metu neteisinga vartotojų sąskaita žertis pasakiškus pelnus ir gauti naudą iš karo.

Šiuo metu pelnu reikia dalytis ir jį nukreipti tiems, kam to labiausiai reikia.

Mūsų pasiūlymas padės surinkti didesnę kaip 140 mlrd. EUR sumą, reikalingą, kad valstybės narės atlaikytų tiesioginį smūgį.

O kadangi mus ištiko iškastinio kuro krizė, iškastinio kuro pramonei tenka ir ypatinga pareiga.

Didžiulį pelną gauna ir didžiosios naftos, dujų ir anglių pramonės įmonės. Todėl jos turi prisidėti prie krizės įveikimo – susimokėti joms priklausančią dalį.

Tai mūsų rengiamos neatidėliotinos ir laikinosios priemonės, įskaitant diskusijas dėl viršutinių kainų ribų.

Turime ir toliau siekti mažesnių dujų kainų.

Turime užsitikrinti energijos tiekimo saugumą, o kartu – ir savo konkurencingumą pasaulio mastu.

Todėl su valstybėmis narėmis parengsime rinkinį priemonių, kuriomis atsižvelgsime į savo santykių su įvairiais tiekėjais – nuo nepatikimų tiekėjų, pavyzdžiui, Rusijos, iki patikimų draugų, kaip antai Norvegijos, – ypatumus.

Su Ministru Pirmininku J. G. Støre susitarėme sudaryti darbo grupę. Komandos jau ėmėsi darbo.

Darbotvarkėje numatytas ir kitas svarbus punktas. Šiandien mūsų dujų rinkos veidas neatpažįstamai pasikeitęs: anksčiau ją daugiausia sudarė dujotiekiu tiekiamos dujos, o dabar vis dažniau vartojamos suskystintos gamtinės dujos.

Tačiau dujų rinkoje taikomas lyginamasis (nuosavybės teisių perdavimo) indeksas TTF nebuvo pakoreguotas.

Todėl Komisija sieks nustatyti reprezentatyvesnį lyginamąjį indeksą.

Kita vertus, mums irgi ne paslaptis, kad elektros energijos ateities sandorių rinkose energetikos įmonėms itin sunku užsitikrinti likvidumą, o tai kelia pavojų mūsų energetikos sistemai.

Kartu su rinkos reguliavimo institucijomis sieksime palengvinti šios problemos sprendimą – iš dalies pakeisime įkaito taisykles ir imsime priemonių vienos dienos kainų svyravimui apriboti.

Spalį iš dalies pakeisime ir laikinąją valstybės pagalbos priemonių sistemą, kad būtų galima teikti valstybės garantijas, bet kartu būtų išlaikomos ir vienodos sąlygos.

Visa tai – pirmieji žingsniai. Tačiau, kovodami su šia neatidėliotino atsako reikalaujančia krize, turime žvelgti ir į priekį.

Dabartinė elektros energijos rinkos struktūra, pagrįsta pirmumo tvarka, nebeatitinka vartotojų poreikių.

Jiems turėtų būti suteikta galimybė naudotis pigios energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių privalumais.

Todėl turime atsieti dominuojančią dujų kainos įtaką elektros energijos kainai. Štai kodėl imsime nuodugnios ir išsamios elektros energijos rinkos reformos.

Dabar – apie kitą svarbų punktą. Prieš pusę amžiaus, aštuntajame dešimtmetyje, pasaulį irgi buvo ištikusi iškastinio kuro krizė.

Kai kas iš mūsų dar pamena, kaip, taupydami energiją, savaitgaliais automobiliais nevažinėdavome. *Tačiau ir toliau judėjome tuo pačiu keliu.*

Neišsivadavome iš priklausomybės nuo naftos gniaužtų. Dar blogiau: iškastiniam kurui netgi buvo skiriamos milžiniškos subsidijos.

Taip padaryta skriauda ne tik klimatui, bet ir mūsų viešiesiems finansams, ir mūsų nepriklausomybei. *Kainą už tai mokame dar ir šiandien.*

Tai, kad iš tiesų problemą kėlė ne tik iškastinio kuro kainos, bet ir jis pats, suprato tik saujelė vizionierių.

Tarp jų – ir mūsų draugai danai.

Smogus naftos krizei, Danija ėmė daug investuoti į vėjo energijos panaudojimą.

Ji padėjo pagrindą tam, kad pirmautų šiame sektoriuje pasaulio mastu, ir sukūrė dešimtis tūkstančių naujų darbo vietų.

Tai teisingas kelias!

Ne šiaip greitas sprendimas, o esminis pokytis – šuolis į ateitį.

LAIKYKIMĖS KURSO IR RENKIMĖS ATEIČIAI

Gerbiamieji Parlamento nariai,

gera naujiena ta, kad reikiama pertvarka jau prasidėjo.

Ji jau vyksta Šiaurės ir Baltijos jūrose. Ten mūsų valstybės narės investavo milžiniškas sumas į jūrų vėjo energijos gamybą.

Pertvarka vyksta Sicilijoje: didžiausia Europoje saulės baterijų gamykla netrukus gamins naujausios kartos saulės baterijų plokštes.

Ji vyksta ir Vokietijos šiaurėje, kur nuo šiol regioniniai traukiniai varomi žaliojo vandenilio.

Vandenilis gali perdalyti kortas Europoje.

Turime pereiti nuo nišinės vandenilio rinkos prie masinės.

Planu „REPowerEU“ užsibrėžėme dvigubai ryžtingesnę tikslą – iki 2030 m. pasiekti, kad kasmet Europos Sąjungoje iš atsinaujinančiųjų išteklių būtų pagaminama po dešimt milijonų tonų vandenilio.

Todėl turime sukurti vandenilio rinkos skatintoją, kad būtų užpildyta investicijų spraga, o būsima pasiūla atitiktų būsimą paklausą.

Štai kodėl šiandien galiu pranešti, kad įsteigsime naują – Europos vandenilio – banką.

Jis padės užtikrinti vandenilio pirkimą, visų pirma naudojant Inovacijų fondo išteklius.

Bankas galės investuoti 3 mlrd. EUR į būsimos vandenilio rinkos kūrimą.

Būtent taip bus sukurta ateities ekonomika.

Būtent toks yra Europos žaliasis kursas.

Kad Europos žaliasis kursas ypač svarbus, per pastaruosius mėnesius supratome visi.

2022-ųjų vasara liks visų atmintyje. Visi matėme išdžiūvusias upes ir degančius miškus, pajutome ekstremalų karštį.

Tačiau padėtis daug blogesnė. Iki šiol Alpių ledynai buvo išskirtinis tokių upių, kaip Reinas ir Rona, vandens rezervas.

Bet Europos ledynai tirpsta kaip niekad sparčiai, todėl ateityje sausros bus dar nuožmesnės.

Turime nepaliaudami siekti, kad prisitaikytume prie klimato kaitos, o gamta taptų didžiausia mūsų sąjungininke.

Štai kodėl Sąjunga darys spaudimą, kad per šiais metais Monrealyje vykiančią Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konferenciją būtų pasiektas plataus užmojo pasaulinis susitarimas dėl gamtos.

Spaudimą darysime ir per Šarm aš Šeiche vykiančią Jungtinių Tautų klimato kaitos konferenciją (COP27).

Tačiau artimiausiu metu kovai su klimato kaita turime pasirengti dar geriau.

Nė viena šalis nėra pajėgi su ekstremaliais meteorologiniais reiškiniais ir jų griaunamąja jėga kovoti viena.

Šią vasarą kovoti su gaisrais Prancūzijoje ir Vokietijoje siuntėme lėktuvus iš Graikijos, Švedijos ir Italijos.

Tačiau, tokiems reiškiniams vis dažnėjant ir intensyvėjant, Europai reikės daugiau pajėgumų.

Štai kodėl šiandien pranešu, kad kitais metais turėsime dvigubai daugiau kovos su gaisrais pajėgumų.

Europos Sąjungos flotilę papildysime įsigiję dar dešimt lengvųjų amfibinių lėktuvų ir tris malūnsparnius.

Štai jums realaus Europos solidarumo pavyzdys.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

pastarieji metai parodė, kiek daug Europa gali veikdama išvien.

Po precedento neturinčios pandemijos per rekordiškai trumpą laiką mūsų ekonomikos rezultatai pranoko iki krizės buvusį lygį.

Iš pradžių *vakcinas neturėjome*, bet paskui sugebėjome europiečiams ir kitų pasaulio šalių gyventojams patiekti per 4 mlrd. dozių.

Ir per rekordiškai trumpą laiką parengėme priemonę SURE, kad žmonės galėtų išlaikyti darbo vietas, net jei jų įmonės liko be darbo.

**Patyrėme didžiausią nuosmukį nuo Antrojo pasaulinio karo.
Atsigavome sparčiausiai nuo pokario ekonominio bumo laikų.**

Visa tai buvo įmanoma todėl, kad visi susitelkėme įgyvendinti bendro atsigavimo plano.

„NextGenerationEU“ padidino pasitikėjimą mūsų ekonomika.

Tai tebuvo kelionės pradžia.

Iki šiol valstybėms narėms išmokėta 100 mlrd. EUR. Tai reiškia, kad 700 mlrd. EUR dar nepateko į mūsų ekonomiką.

„NextGenerationEU“ užtikrins nepaliaujamą investicijų į tvarias darbo vietas ir ekonomikos augimą srautą.

Tai yra parama mūsų ekonomikai. Tačiau, svarbiausia, tai yra atsinaujinimas.

Šios priemonės lėšomis finansuojamos naujos vėjo jėgainės, saulės jėgainių parkai, greitieji traukiniai ir energiją taupanti renovacija.

Nors priemonę parengėme beveik prieš dvejus metus, ji iki šiol neprarado aktualumo.

Tad laikykimės plano.

Pinigai tepasiekia tikslą.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

dėl savo vaikų ateities turime investuoti į tvarumą ir mūsų investicijos turi būti tvarios.

Turime finansuoti perėjimą prie skaitmeninės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos.

Deja, taip pat turime susitaikyti su nauja realybe – didesne valdžios sektoriaus skola.

Mums reikia fiskalinių taisyklių, kurios leistų investuoti strategiškai ir kartu išsaugotų fiskalinį tvarumą.

Taisyklių, tinkamų šio dešimtmečio iššūkiams atremti.

Naujų ekonomikos valdymo idėjų pateiksime spalį.

Tačiau jums atskleisiu kelis pagrindinius principus.

Valstybės narės turėtų galėti lanksčiau mažinti savo skolą.

Tačiau turėtų būti geriau atsiskaitoma, ar pasiekta tai, dėl ko susitarėme.

Reikėtų paprastesnių taisyklių, kurių visi gali laikytis.

Atverti erdvę strateginėms investicijoms, o finansinėms rinkoms suteikti reikiamą pasitikėjimą.

Dar kartą nužymėkime bendrą kelią pirmyn.

Jame turi būti daugiau laisvės investuoti. Geriau pasveriami pažanga.

Daugiau atsakomybės valstybėms narėms. Ir geresni rezultatai piliečiams.

Vėl atraskime Maastrichto dvasią – stabilumas ir augimas vienas be kito negali.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

pradėdami šią ekonomikos pertvarką turime kliautis tvirtomis savo socialinės rinkos ekonomikos vertybėmis.

Mintis paprasta – didžiausia Europos stiprybė yra kiekvienas iš mūsų.

Mūsų socialinėje rinkos ekonomikoje kiekvienas skatinamas siekti daugiau, tačiau nepamirštas ir žmogaus trapumas.

Joje atlyginama už pasiekimus ir garantuojama apsauga. Atveriamos galimybės, tačiau taip pat brėžiamos ribos.

Šiandien mums to reikia dar labiau.

Nes mūsų socialinės rinkos ekonomikos stiprybė bus žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos varomoji jėga.

Mums reikia verslui palankios aplinkos, reikiamus įgūdžius turinčios darbo jėgos ir prieigos prie žaliavų, reikalingų mūsų pramonei.

Nuo to priklauso mūsų konkurencingumas ateityje.

Turime pašalinti kliūtis, tebesulaikančias mūsų mažąsias įmones.

Šios įmonės turi būti pertvarkos šerdis, nes jos yra ilgos Europos pramonės laimėjimų istorijos pagrindas.

Joms jų darbuotojai visada yra svarbiausi – net ir per krizes, ypač per krizes.

Tačiau būtent jas labai slegia infliacija ir neaiškumas.

Todėl siūlysimė pagalbą MVĮ priemonių rinkinį.

Jame taip pat bus pasiūlytas bendras Europoje vykdomo verslo apmokestinimo taisyklių sąvadas, vadinamasis BEFIT.

Užsiimti verslu mūsų Sąjungoje bus lengviau. Mažesnis biurokratizmas reiškia geresnes galimybes naudoti žemyninės rinkos dinamiškumą.

Taip pat peržiūrėsime Pavėluotų mokėjimų direktyvą – tiesiog nesąžininga, kad kas ketvirtas bankrotas įvyksta dėl laiku neapmokėtų sąskaitų.

Milijonams šeimos verslų tai bus gelbėjimosi ratas per audrą.

Kitas Europos įmonėms kylantis iššūkis – personalo trūkumas.

Dar niekada bedarbių skaičius nebuvo toks mažas.

Tai puiku!

Tačiau kartu rekordus muša laisvų darbo vietų skaičius.

Trūksta sunkvežimių vairuotojų, padavėjų, oro uosto darbuotojų.

Slaugytojų, inžinierių, IT specialistų.

Nebaigusią jokių mokslų ir turinčių universitetinį išsilavinimą – Europai reikia visokių darbuotojų!

Taigi turime daug daugiau investuoti į įgūdžių ugdymą ir kvalifikacijos kėlimą.

Tuo tikslu ketiname glaudžiai bendradarbiauti su įmonėmis.

Nes jos geriausiai žino, kokių specialistų joms reikia šiandien ir reikės rytoj.

O mes šį poreikį turime geriau suderinti su pačių darbo ieškotojų karjeros siekais ir pageidavimais.

Be to, ketiname tikslingiau pritraukti specialistų iš užsienio, kad sustiprintų čionykštes įmones ir Europos augimą.

Svarbus pirmas žingsnis – lengviau ir greičiau pripažinti jų kvalifikaciją Europoje.

Europa turi tapti patrauklesnė tiems, kurie ką nors sugeba ir nori į ją įsilieti.

Todėl siūlau 2023-uosius paskelbti Europos įgūdžių metais.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

dėl trečiojo punkto – mūsų MVĮ ir pramonės.

Nesvarbu, ar tai specializuoti virtualiosios realybės lustai, ar saulės energijos įrenginių kaupikliai, lemiamas sėkmingo perėjimo prie tvarios ir skaitmeninės ekonomikos veiksnys yra prieiga prie žaliavų.

Netrukus litis ir retieji elementai bus svarbesni nei nafta ir dujos.

Iki 2030 metų vien mūsų retųjų elementų poreikis padidės penkiskart.

Ir tai geras ženklas!

Nes jis rodo, kokių tempų į priekį juda Europos žalioji kursas.

Tik bėda, kad šiuo metu beveik visą rinką valdo viena šalis.

Turime vengti vėl įklimpti į priklausomybę, kaip atsitiko dėl naftos ir dujų.

Čia į žaidimą įsitraukia mūsų prekybos politika.

Nauji partnerystės ryšiai padeda ne tik stiprinti mūsų ekonomiką, bet ir propaguoti mūsų interesus ir mūsų vertybes pasaulyje.

Su bendraminčiais partneriais darbo ir aplinkos standartus galime užtikrinti ir už savo sienų.

Pirmiausia turime atnaujinti savo ryšius su šiais partneriais ir su svarbiais augančiais regionais.

Todėl pateiksiu ratifikuoti susitarimus su Čile, Meksika ir Naująja Zelandija.

Taip pat sparčiai vykdome derybas su tokiais svarbiomis partnerėmis, kaip Australija ir Indija.

Vis dėlto tiekimo užsitikrinimas tėra pirmasis žingsnis.

Ne mažiau svarbus šių metalų apdirbimas.

Šiandien pasaulinę apdirbimo pramonę kontroliuoja Kinija. Kinijoje apdirbama beveik 90 proc. retųjų metalų ir 60 proc. ličio.

Nustatysime strateginius projektus visoje tiekimo grandinėje, nuo gavybos iki gryninimo, nuo apdirbimo iki perdirbimo. Ir sudarysime strateginius rezervus, jei tiekimui kiltų rizika.

Todėl šiandien pranešu apie Europos svarbiausiųjų žaliavų aktą.

Mes žinome, kad tai gali būti veiksminga.

Prieš penkerius metus Europa inicijavo Baterijų aljansą. Netrukus du trečdaliai mums reikalingų baterijų bus pagaminami Europoje.

Pernai pranešiau apie Europos lustų aktą. Ateinančiais mėnesiais iškils pirmasis lustų gigafabrikas.

Šią sėkmę turime pakartoti.

Todėl taip pat padidinsime savo finansinį indėlį į bendriems Europos interesams svarbius projektus.

O ateityje sieksiu, kad būtų sukurtas naujas Europos suverenumo fondas.

Pasirūpinkime, kad pramonės ateitis būtų kuriama Europoje.

APGINKIME SAVO DEMOKRATIJA

Gerbiamieji Parlamento nariai,

žvelgdami į dabartinę pasaulio padėtį, dažnai juntame, kad nyksta tai, kas kadaise atrodė nekintama.

Tam tikru būdu praeitą savaitę mums tai priminė karalienės Elžbietos II mirtis.

Ji – legenda!

Per pastaruosius septynis neramumų ir permainų pažymėtus dešimtmečius ji buvo konstanta.

Stoiškai ir tvirtai vykdė savo pareigas.

Dar svarbiau – ji visada rasdavo konkrečiu momentu tinkamų žodžių.

Ir 1940-aisiais skambindama per karą evakuotiems žmonėms, ir sakydama savo istorinę kalbą per pandemiją.

Ji kalbėjo ne tik savo tautos širdžiai, bet ir pasaulio sielai.

Ir kai mąstau apie mūsų situaciją šiandien, galvoje skamba per pandemijos įkarštį jos pasakyti žodžiai:

„Mums pasiseks – ir ši sėkmė priklausys kiekvienam iš mūsų“.

Ji nuolat mums primindavo, kad mūsų ateitis kuriama naujomis idėjomis ir grindžiama seniausiomis mūsų vertybėmis.

Nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos tęsime pažadą laikytis demokratijos ir teisės viršenybės.

Pasaulio tautos kartu sukūrė tarptautinę sistemą, kurioje puoselėjama taika ir saugumas, teisingumas ir ekonomikos pažanga.

Šiandien į ją nusitaikysios Rusijos raketos.

Tai, ką matėme Bučos gatvėse, išdegintuose javų laukuose ir dabar didžiausios Ukrainos branduolinės elektrinės prieigose, nėra tik tarptautinių taisyklių pažeidimas.

Tai sąmoningas mėginimas jas panaikinti.

Šis naujas pasaulio politikos puslapis verčia pergaltvoti mūsų užsienio politikos darbotvarkę.

Metas investuoti į demokratijos galią.

Šis darbas prasideda pagrindinėje mūsų bendraminčių partnerių – mūsų draugų kiekvienoje demokratinėje šio pasaulio šalyje – grupėje.

J pasaulį žvelgiame tokiu pat žvilgsniu. Ir turime sutelkti kolektyvinę galią kurti gėrį pasaulyje.

Turėtume siekti plėsti demokratijos branduolį. Greičiausias būdas tai padaryti – stiprinti ryšius ir demokratiją mūsų žemyne.

Pradedant nuo šalių, kurios jau įžengė į kelią, vedantį į mūsų Sąjungą.

Turime jas palaikyti kiekviename to kelio žingsnyje.

Nes kelias į stiprią demokratiją ir kelias į mūsų Sąjungą yra tas pats.

Taigi noriu, kad Vakarų Balkanų, Ukrainos, Moldovos ir Sakartvelo žmonės žinotų:

esate mūsų šeimos dalis, jūsų ateitis – mūsų Sąjungoje, be jūsų mūsų Sąjunga nepilna.

Taip pat matome, kad reikia megzti ryšius su Europos šalimis neapsiribojant stojimo procesu.

Todėl aš pritariu raginimui kurti Europos politinę bendriją – savo idėjas šiuo klausimu pateiksime Europos Vadovų Tarybai.

Mūsų ateitis taip pat priklauso nuo mūsų gebėjimo bendradarbiauti neapsiribojant mūsų demokratinį partnerių branduoliu.

Artimos ir tolimos šalys yra suinteresuotos kartu su mumis spręsti didžiuosius šio šimtmečio uždavinius, tokius kaip klimato kaita ir skaitmenizacija.

Būtent tam sumanyta strategija „Global Gateway“ – investicijų planas, apie kurį prieš metus paskelbiau šioje pačioje vietoje.

Dabar jau matyti praktiniai jo rezultatai.

Kartu su mūsų Afrikos partneriais statome dvi gamyklas Ruandoje ir Senegale – jose bus gaminamos iRNA vakcinos.

Šios vakcinos bus gaminamos Afrikoje pagal pasaulinio lygio technologijas ir bus skirtos Afrikai.

Dabar pagal platesnio masto bendradarbiavimo strategiją šį modelį pritaikome visoje Lotynų Amerikoje.

Tam reikia pasaulinio masto investicijų – ir jų bus, kai suvienysime jėgas su savo draugais Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kitais G7 partneriais.

Todėl mudu su Prezidentu J. Bidenu surengsime vadovų susitikimą, skirtą įgyvendinimo projektams apžvelgti ir paskelbti.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

minėti veiksmai – tai dalis mūsų darbo, skirta mūsų demokratijai stiprinti.

Tačiau nepamirškime, kaip užsienio autokratai yra nusitaikę į mūsų pačių valstybes.

Užsienio subjektai finansuoja mūsų vertybes trypančius institutus.

Jų dezinformacija skleidžiama ne tik internete, bet ir mūsų universitetų auditorijose.

Šių metų pradžioje vienas Amsterdamo universitetas uždarė tariamai nepriklausomą tyrimų centrą – iš tiesų jis buvo finansuojamas Kinijos subjektų. Šis centras publikavo vadinamuosius žmogaus teisių klausimų tyrimus, kuriuose įrodymai, kad egzistuoja uigūrų priverstinio darbo stovyklos, atmeti kaip gandai.

Toks melas nuodija mūsų demokratiją.

Tik pagalvokite – priėmėme teisės aktus, kad saugumo sumetimais būtų tikrinamos tiesioginės užsienio investicijos į mūsų bendroves.

Jei taip darome dėl savo ekonomikos, ar neturėtume daryti to paties dėl savo vertybių?

Turėtume geriau apsisaugoti nuo piktavališko kišimosi.

Todėl pateiksime Demokratijos gynimo teisės aktų rinkinį.

Jis padės į dienos šviesą iškelti paslėptą užsienio įtaką ir įtartiną finansavimą.

Jokių autokratijų Trojos arkliams neleisime užpulti mūsų demokratijos iš vidaus.

Mūsų žemynas jau daugiau kaip 70 metų eina demokratijos keliu. Tačiau mūsų ilgamečių pastangų vaisiai nėra garantuoti.

Daugelis iš mūsų pernelyg ilgai laikė demokratiją savaime suprantamu dalyku. Ypač tokie kaip aš, kuriems niekada neteko patirti, ką reiškia gyventi po autoritarinio režimo kumščiu.

Šiandien matome, kad dėl savo demokratijos turime kovoti. Kiekvieną dieną.

Turime apsaugoti ją ne tik nuo išorės grėsmių, bet ir nuo iš vidaus ardančių ydų.

Mano kadencijos Komisijos pareiga ir kilniausias vaidmuo – ginti teisinę valstybę.

Leiskite jus patikinti: nesiliausime siekė teismų nepriklausomumo.

Be to, sąlygų režimu apsaugosime savo biudžetą.

Norėčiau tarti keletą žodžių apie korupciją su visomis jos apraiškomis. Ji pasireiškia kaip užsienio agentai, siekiantys daryti įtaką mūsų politinei sistemai. Kaip įtartinos bendrovės ar fondai, piktnaudžiaujantys viešosiomis lėšomis.

Jei norime, kad mumis pasitikėtų, kai prašome šalis kandidates stiprinti savo demokratiją, turime išnaikinti korupciją ir savo namuose.

Todėl ateinančiais metais Komisija pateiks priemonių mūsų kovos su korupcija teisinei sistemai atnaujinti.

Bus sugriežtinti tokioms nusikalstamoms veikoms kaip neteisėtas praturtėjimas, prekyba poveikiu ir piktnaudžiavimas įgaliojimais taikomi standartai ir neapsiribojama tokiomis įprastomis korupcijos rūšimis kaip kyšininkavimas.

Be to, pasiūlysimė korupciją įtraukti į sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą – naują mūsų vertybių apsaugos užsienyje priemonę.

Korupcija ardo pasitikėjimą mūsų institucijomis. Turime duoti jai atkirtį su visa teisės galia.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

mūsų steigėjai siekė padėti tik pirmuosius šios demokratijos pamatinius akmenis.

Jie visada manė, kad jų darbą užbaigs ateities kartos.

„Demokratija iš mados neišėjo, bet ji turi atsinaujinti, kad ir toliau gerintų žmonių gyvenimą.“

Šiuos žodžius pasakė Davidas Sassoli – didis europietis, kuriam šiandien visi reiškiamo pagarbą.

Davidas Sassoli manė, kad Europa turi nuolat ieškoti naujų horizontų.

Išgyvendami šių laikų negandas pradėdame matyti naują horizontą – *drąsesnę Sąjungą.*

Artimesnę savo žmonėms ištikus bėdai.

Ryžtingiau sprendžiančių istorinius iššūkius ir kasdienius europiečiams rūpimus klausimus. Palaikančią juos, kai tenka įveikti didžiuosius gyvenimo išbandymus.

Štai kodėl tokia svarbi buvo Konferencija dėl Europos ateities.

Ji leido pamatyti kitokį piliečių įsitraukimą, ne tik tą, kurį matome rinkimų dieną.

Europai įsiklausius į piliečių balsą turi sekti veiksmai.

Svarbų vaidmenį per Konferenciją atlikę piliečių forumai taps įprastu mūsų demokratinio gyvenimo elementu.

Šiandien Pirmininkei R. Metsolai ir Ministrui Pirmininkui P. Fialai nusiųstame ketinimų rašte išdėsdčiau daug Konferencijos išvadamis grindžiamų pasiūlymų ateinantiems metams.

Tarp jų, pavyzdžiui, nauja iniciatyva dėl psichikos sveikatos.

Turime geriau rūpintis vieni kitais. O daugeliui tų, kurie jaučia nerimą ar yra sutrikę, tinkama, prieinama ir įperkama pagalba gali pakeisti labai daug.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

demokratinės institucijos turi nuolat iš naujo pelnyti piliečių pasitikėjimą.

Turime drąsiai priimti istorijos mums nuolat metamus iššūkius.

Būtent tai padarė europiečiai, kai į jų duris pasibeldė milijonai ukrainiečių.

Tai geriausia Europos išraiška.

Ryžtinga ir solidari Sąjunga.

Vis dėlto šio ryžto ir solidarumo siekio dar stinga mūsų diskusijose apie migraciją.

Tai, kaip priėmėme ukrainiečių pabėgėlius, turi būti ne išskirtinis atvejis. Tokie veiksmai galėtų būti mūsų tolesnis planas.

Mums reikia sąžiningų ir greitų procedūrų, krizėms atsparios bei greitai įdiegiamos sistemos ir nuolatinio teisiškai privalomo mechanizmo, kuriuo būtų užtikrintas solidarumas.

Kartu turime veiksmingai, tačiau nepažeisdami pagrindinių teisių kontroliuoti savo išorės sienas.

Noriu tokios Europos, kuri valdytų migraciją vadovaudamasi pagarbos ir orumo principais.

Noriu tokios Europos, kurioje visos valstybės narės prisiimtų atsakomybę už mums bendrai tenkančius iššūkius.

Ir noriu tokios Europos, kuri būtų solidari su visomis valstybėmis narėmis.

Jau padaryta pažanga dėl pakto, jau turime veiksmų gaires. Dabar reikia jiems prilygstančios politinės valios.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

prieš tris savaites turėjau nuostabią progą prisijungti prie 1 500 jaunuolių, iš visos Europos ir pasaulio susirinkusių Tezė.

Jie skirtingų pažiūrų, iš skirtingų šalių, priklauso skirtingoms visuomenės grupėms, kalba skirtingomis kalbomis.

Vis dėlto kai kas juos vienija – vertybės ir idealai.
Jie tiki šiomis vertybėmis.
Jiems visiems labai rūpi už juos didesni dalykai.

Tai ne tik svajotojų, bet ir darytojų karta.

Pernykščiame savo pranešime apie Sąjungos padėtį išreiškiau norą, kad Europa būtų panašesnė į šį jaunimą.

Tegu jų siekiai būna svarbiausias visų mūsų veiksmų orientyras.

Puiki vieta tai išreikšti – mūsų steigiamosios Sutartys.

Kiekvienas Sąjungos veiksmas turėtų būti įkvėptas paprasto principo:

nedarykime nieko, kas pakenktų mūsų vaikų ateičiai.

Ir ateinančiai kartai palikime geresnį pasaulį.

Todėl, gerbiamieji Parlamento nariai, tikiu, kad atėjo laikas mūsų Sutartyse įtvirtinti kartų solidarumą.

Atėjo laikas atnaujinti Europos pažadą.

Be to, turime tobulinti savo veikimo ir sprendimų priėmimo būdus.

Kai kurie galbūt pasakys, kad dabar netinkamas laikas. Tačiau, jei rimtai norime pasirengti ateičiai, turime galėti imtis veiksmų daugeliui žmonių rūpimais klausimais.

Jei rimtai ketiname plėsti sąjungą, turime rimtai mąstyti ir apie reformas.

Taigi, kaip šis Parlamentas yra paraginęs, manau, kad atėjo metas šaukti Europos konventą.

IŠVADA

Gerbiamieji Parlamento nariai,

sakoma, kad šviesa skaisčiausiai šviečia tamsoje.

Būtent tai teko patirti nuo Rusijos bombų bėgančioms moterims ir vaikams.

Jiems teko bėgti iš karo niokojamos šalies, gailint to, ką palieka, ir bijant to, kas jų gali laukti ateityje.

Tačiau juos sutiko išskėstomis rankomis. Daugelis tokių piliečių kaip Magdalena ir Agnieszka – dvi nesavanaudiškos jaunos moterys iš Lenkijos.

Vos išgirdusios apie pilnus pabėgėlių traukinius, jos nuskubėjo į Varšuvos centrinę stotį.

Jos pradėjo organizuoti.

Jos pastatė palapinę, kad padėtų kiek galima daugiau žmonių.

Jos kreipėsi į prekybos centrus dėl maisto, o į vietos valdžią – kad suorganizuotų vežimą autobusais į apgyvendinimo vietas.

Per kelias dienas jos subūrė 3 000 savanorių, kad pabėgėliais galėtų rūpintis ištisą parą.

Gerbiamieji Parlamento nariai,

Magdalena ir Agnieszka šiandien yra su mumis.

Paplokime visi kartu joms ir visiems europiečiams, kurie atvėrė savo namus ir širdis.

Jų istorija atspindi visa tai, ką simbolizuoja Sąjunga ir ko ji siekia.

Atvirą širdį, charakterio tvirtybę ir solidarumą.

Jos visiems parodė, ką gali pasiekti europiečiai, susitelkę bendram reikalui.

Tai Europos dvasia.

Sąjunga, kurios stiprybė vienybėje.

Sąjunga, kuri kartu triumfuoja.

Tegyvuoja Europa!